

Το θρυλικό



Γεφύρι της Άρτας

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ

Η εφημερίδα που ένωσε



Γέφυρα
ΤΖΑΡΗ

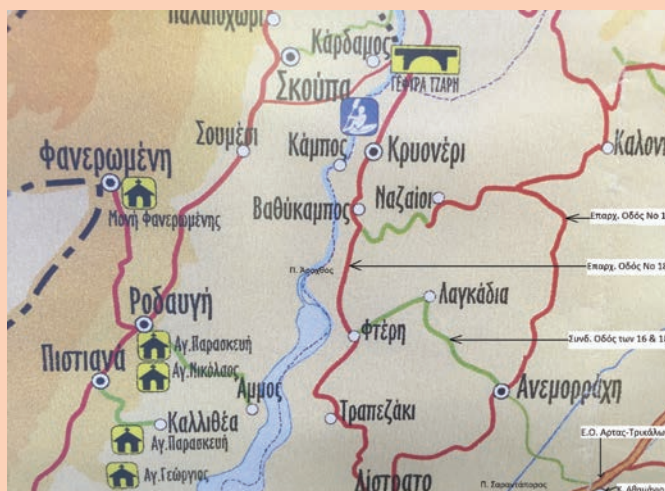
το Ξεροβούνι με τα Τζουμέρκα

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΑΡΤΑΣ «Ο ΑΡΑΧΘΟΣ»

Παύλου Μελά 8-10, Κορυδαλλός 181 20 • Τηλ.: 6937160965 • E-Mail: info@earachthos.gr

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' • ΧΡΟΝΟΣ 39ος - Αρ. φύλλου 196 • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016 • Τιμή Φύλλου: 1.25 €

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΑΝΕΜΟΡΡΑΧΗ — ΚΕΝΤΡΙΚΟ (ΑΝΕΜΟΡΡΑΧΗ — ΛΑΓΚΑΔΙΑ — ΦΤΕΡΗ)



Ετοίμες οι Υπεύθυνες Δηλώσεις των ιδιοκτητών των οποίων οι ιδιοκτησίες έχουν «πρόσωπο» στον κοινοτικό δρόμο Ανεμορράχη — Κεντρικού.

Ευχαριστούμε θερμά τους ιδιοκτήτες Χαρίλαο Φακίτσα, Βασίλειο Καπρούτσο, Βάσω Ρακοπούλου και Θεοφάνη Φακίτσα, οι οποίοι προθύμως και ευχαρίστως παραχώρησαν το απαιτούμενο τμήμα για την εκπόνηση της μελέτης.

Στα παραπάνω πρέπει να προστεθούν και οι Παύλος Αντωνίου και ο αείμνηστος Σωκράτης Αράπης, οι οποίοι παλαιότερα παραχώρησαν τα απαιτούμενα τμήματα στη Φτέρη (στενό Μπαλαούρα) και στα Λαγκάδια (Καραβίδα) αντίστοιχα για τη διαπλάτυνση του δρόμου.

Σε τηλεφωνική επαφή που είχαμε με το Δήμαρχο Κεντρικών Τζουμέρκων κ. Μαρίνο Γαρνέλη μας υποσχέθηκε ότι θα κάνει ό,τι είναι δυνατόν για την διαπλάτυνση και ασφαλοστρωση του παραπάνω δρόμου. «Εμείς θα φύγουμε αλλά τα έργα θα μείνουν» είπε χαρακτηριστικά ο κ. Δήμαρχος τον οποίο θερμά ευχαριστούμε.

συνέχεια στη σελ. 4

Το Άραχθος Χαγιάτι... που ζήσαμε όμορφες στιγμές



Ενας αληθινός παράδεισος, που άνοιξε για πρώτη φορά τις πόρτες του το 2009. Ήταν Παραμονή Χριστουγέννων, όταν το καλόγουστο Χαγιάτι ξεκίνησε την επίσημη λειτουργία του, για να μας μαγέψει στην πορεία μέσα από τους ξεχωριστούς του χώρους.

Ο Δημήτρης Μάνος, η σύζυγός του Βάσω και τα δυο τους παιδιά, δούλεψαν όλα αυτά τα χρόνια με μεράκι για να ορθώσουν αυτό το κομψοτέχνημα, το οποίο προσέφερε στον τόπο μας ξεχωριστή φήμη.

Καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας του, ο ξενώνας, προσέλκυσε αμέτρητους επισκέπτες και έγινε γνωστός σε όλους τους λάτρεις της φύσης, του εναλλακτικού τουρισμού και γενικά του Ωραίου!

Δεν ήταν λίγες οι φορές, που στο Χαγιάτι φι-

λοξενήθηκαν διάφορες κοινωνικές εκδηλώσεις και πολιτιστικά γεγονότα, που άφησαν σε όλους τις πιο όμορφες εντυπώσεις. Εξάλλου, έκανε δυνατή τη διοργάνωση γάμων και βαφτίσεων στο Κεντρικό, αφού μπορούσαμε πλέον να φιλοξενούμε τους καλεσμένους μας.

Βραδιές στον ιδιαίτερο χώρο του καφέ, καλοκαιρινά μεσημέρια στην πισίνα και αξέχαστα ρεβεγιόν στη σάλα, είναι μερικές από τις στιγμές που είχε ζήσει ο καθένας μας στον ξενώνα και θα θυμάται με περίσσια νοσταλγία.

Το Άραχθος Χαγιάτι, έπαυσε των δραστηριοτήτων του τους τελευταίους μήνες. Σαν θύμα της γενικότερης κακής οικονομικής συγκυρίας και της εποχής, το Χαγιάτι βρίσκεται εκτός λειτουργίας και ευελπιστούμε όλοι μας κάποια στιγμή στο μέλλον να επαναλειτουργήσει για να μας προσφέρει εξίσου ξέγνοιαστες στιγμές.

ΑΝΤΛΗΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΣΤΑ ΛΑΓΚΑΔΙΑ



Από τις εργασίες — μετατροπές που έκαναν οι κάτοικοι με δικά τους έξοδα (2.000,00€) στην υπάρχουσα τσιμεντένια δεξαμενή 30 κυβικών μέτρων για να δεχθεί το νερό από τα Τζουμέρκα.

συνέχεια στη σελ. 4

31^η Αραχθινή φασολάδα

«Η φασολάδα μας εφέτος θα γίνει μετά το Πάσχα, με πιο πιθανή ημερομηνία αυτή της Κυριακής 7 Μαΐου 2017.

Στο επόμενο φύλλο του Αράχθου θα ανακοινωθεί και επίσημα ημερομηνία διεξαγωγής.

Αυτό αποφασίστηκε στην τελευταία συνέλευση του Συλλόγου μας, καθώς το φετινό Πάσχα είναι νωρίς σχετικά και θέλουμε να αποφύγουμε όσο το δυνατόν «αναποδιές» λόγω καιρού, ώστε να έχουμε τη μέγιστη συμμετοχή.

«Ο ΑΡΑΧΘΟΣ»
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΚΕΝΤΡΙΚΩΤΩΝ ΑΡΤΑΣ

Παύλου Μελά 8-10 Κορυδαλλός 181 20
E-Mail: info@earachtos.gr

ΧΡΟΝΟΣ 39ος - Αρ. φύλλου 196
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΤΩΝ ΑΡΤΑΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ:

Η Πρόεδρος του Συλλόγου
Μαρία Αράπη
Τηλ.: 210 4978995

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ-ΥΛΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ Κ.ΛΠ.
ΣΤΗ Δ/ΣΗ: Κύπρου 11 - Περισσός 142 32
Υπόψη Χρήστου Χουλιάρα

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Πρόεδρος: Μαρία Αράπη
Τηλ.: 210 4978995

Αντιπρόεδρος: Χρήστος Σωκράτης Χουλιάρας,
Τηλ.: 6937 160965

Γεν. Γραμματέας: Αλέξανδρος Καλιακάτσος
τηλ.: 6977 491335

Ταμίας: Βασίλειος Γεωργ. Καλιακάτσος
τηλ.: 6999 901233

Ειδικός Γραμματέας: Μαρία Οικονόμου
τηλ.: 6974 551166

Δημόσιες Σχέσεις:

Βίκυ Αράπη-Καραγιάννη, τηλ.: 6972 090800
Κων/νος Σαλαγιάννης, τηλ.: 6972 302458

Σελιδοποίηση-Εκτύπωση:

RED-T-POINT, τηλ.: 210-8656505

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ: 5077-034530-131

IBAN τράπεζας Πειραιώς:
GR85 0172 0770 0050 7703 4530 131

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΔΗΜΟΣ ΑΘΑΜΑΝΙΑΣ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ/ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ 2685 360217
ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΥ
ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ-ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΣ 2685 360213
ΥΔΡΕΥΣΗ-ΟΔΟΠΟΪΑ 2685 360212
ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ 2685 360214
ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ 2685 360225
ΔΗΜΟΤΟΛΟΓΙΟ 2685 360217

ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙ

ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ 26850 22221-3
ΕΛΤΑ&ΤΑΧ.ΤΑΜ/ΡΙΟ 26850 22216
ΟΤΕ 26850 22212
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ 26850 22288
ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ 26850 22584,
22224, 22243
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ 26850 22615
ΥΠΟΘΗΚΟΦΥΛΑΚΕΙΟ &
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΕΙΟ 26850 22644,
6972 194054
ΚΤΕΛ ΑΡΤΑΣ 26810 27348
210-5133139

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΤΑΣ 26810 28030
RAFTING-VIA NATURA
(ΓΕΦΥΡΑ ΠΛΑΚΑΣ) 26850 31200
6972 223574
6979 419773

ΙΕΡΕΑΣ ΧΩΡΙΟΥ
ΜΑΝΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ 6946153141

ΚΑΦΕΝΕΙΑ & ΤΑΒΕΡΝΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ

• ΒΑΘΥΚΑΜΠΟΣ
ΧΟΛΕΒΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ 26850 71283
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΩΣΤΑΣ 6972 240257
• ΚΡΥΟΝΕΡΙ
ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ 26850 71219
ΣΦΗΚΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ 26850 71965
• ΛΑΓΚΑΔΙΑ
ΦΑΚΙΤΣΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ 26850 71358
• ΝΑΖΑΙΟΙ
ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ 26850 71391
ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΣ Χ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ 26850 71247
• ΦΤΕΡΗ
ΜΠΑΛΑΟΥΡΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ 6934 292710
ΜΠΑΛΑΟΥΡΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ 26850 71266

ΤΑΧΙ

• ΚΥΨΕΛΗ
ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ 26850 71328,
6972756998
• ΡΟΔΑΥΓΗ
ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ 26830 71385,
6944513727

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

• ΦΤΕΡΗ
ΑΡΑΧΘΟΣ ΧΑΓΙΑΤΙ 6984 613113
26850 70022

ΙΠΠΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΓ.ΜΑΡΙΝΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤΑΜΠΑΜΠΑΣ 6946 241007

ΜΥΛΟΣ ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ
ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΒΟΛΑΣ 6979 519620

Τιμή Φύλλου: 1.25 €

«Όμορφο χιονισμένο Κεντρικό»

Πολλές οι φωτογραφίες που μας στείλατε με το χιονισμένο Κεντρικό.

Όμορφες εικόνες και σπάνιες συνάμα, αφού σύμφωνα με πολλούς, είχαμε δεκαετίες να δούμε τόσο χιόνι στον τόπο μας. Απολαύστε τες...



Δρομολόγιο σε μια παραδοσιακή ενδυμασία

της Βασιλικής Σπύρου, εικαστικού

Χρόνια ως σήμερα, ερευνώντας τη λαογραφία συλλεκτών και ιστοριογράφων μελέτησα πλήθος καθημερινότητας της ελληνικής ανθρωπότητας, ένα φαινόμενο που μου δείχνει πως ο δρόμος που έχω καταπιαστεί και έχω να διανύσω είναι άκρως πολύπλευρος και χιλιομετρικά ατέλειωτος. Η Παράδοση, όπως την ακούμε σαν λέξη, δεν είναι μόνο ο τόπος μας, η γη μας, είναι όσα προηγήθηκαν για να την δημιουργήσουν. «Παραδίδω» σημαίνει όσα οι προηγούμενοι μου άφησαν, όποιοι είναι οι προηγούμενοι, εκτός και εντός της οικογένειας και των ενδότερων ανθρώπων των ριζών μας, υπάρχουν παράγοντες κοινωνικοί, πολιτικοί, πολιτισμικοί, εκπαιδευτικοί, οικονομικοί, πολυπολιτισμικοί και άλλων επιδράσεων εξωτερικοί.

Στην μέχρι τώρα πορεία μου συνάντησα σημαντικούς ανθρώπους που έχουν περπατήσει τη λαογραφία, μορφωμένους δασκάλους και καθηγητές πανεπιστημίων, μουσικούς και συνθέτες, διαβασμένους εκδότες, συγγραφείς, συντάκτες και άλλους που μου δώσανε, όπου χρειάστηκε, τις γνώσεις τους. Γιατί αυτό είναι το πρώτο συστατικό της Παράδοσης. Η απλόχερη μεταλαμπάδευση, χωρίς αξιολόγηση και κριτήρια. Η ευγνωμοσύνη που ήρθαν για όλους αυτούς που ήρθαν και θα έρθουν να μου δώσουν είναι αστείρευτη.

Υπάρχουν όμως και οι άλλοι. Οι πρόγονοι, όσοι έζησαν τα εθιμοτυπικά και εθνολογικά γεγονότα μέσα στο σπίτι τους, στις αυλές, στις γειτονιές τους, στις κεντρικές πλατείες των πόλεων και των χωριών τους. Είμαι ευτυχημένη που πρόλαβα να ζήσω με τους παππούδες μου που πίνανε τσίπουρο στο πρωινό τους και τραγουδούσαν την Πικροδάφνη, που είδα τις γιαγιάδες μου να πλέκουν με αργαλειούς τις καραμελωτές κουβέρτες στα πιο ζωντανά χρώματα και να ξετυλίγουν αμέτρητες δαντέλες, καθάριες, από τα ακροδάχτυλά τους.

Ταξιδεύοντας από τη Φλώρινα ως το ακροπέλαγος και από τη λίμνη Τριχωνίδα ως την Αθήνα, από τα Τζουμέρκα και τα Γιάννινα ως το Καστέλλι Κισσάμου της Κρήτης, γνώρισα πολλούς που τα μάτια τους, τα χέρια τους και τα στόματά τους τα έζησαν όλα αυτά, ατόφια, που εγώ σήμερα ψάχνω να εντοπίσω. Φτιάξαν αληθινά γαϊτανάκια του έρωτα, ενδύθηκαν μπούλες, ψήσανε πίτες στα ξύλα, πολέμησαν στις κορυ-

φογραμμές, συγγράφανε τις πρώτες εφημερίδες, περπάτησαν σε φαράγγια για να διδάξουν στα μονοθέσια, γράφανε με κονδύλια, μαγείρευαν τηγανίτες με ζάχαρη χοντρή, φορέσανε μανδήλια, κρατήσανε αγκλίτσες, χορέψανε τα Μοιρολόγια, πετάξανε χαρτονομίσματα στα κλαρίνα.

Αυτοί όλοι είναι εναπομείνουσες πηγές. Τα ανοιχτά ή κλειστά βιβλία.

Η Βασιλική Σπύρου Τριάντου από τα κεντρικά Τζουμέρκων Άρτης, είναι σήμερα 96 χρονών και η ζωή δεν την έχει ρίξει στο κρεβάτι. Ξυπνά πριν τις ανατολές και πίνει τον γλυκό καφέ μέσα στο λουλουδάτο φλιτζάνι της πορσελάνης που κάποια Πρωτοχρονιά της κάνανε δώρο. Αυτή η πηγή της ιστορίας θυμάται να εξιστορήσει συμβάντα με γιγάντιο κάλ-λος παρακαταθήκης.

Έχω κουβεντιάσει μαζί της φορές για θέματα που ξεκινούν από το λίγο και καταλήγουν στην διεθνή ιστορία. Απασχολώντας με ιδιαίτερα η παραδοσιακή γυναικεία ενδυμασία και οι καταβολές της περιηγήθηκαν σε μεγάλο αριθμό μουσείων και καταγραφών, σε βιβλιογραφία και κέντρα πολιτισμού, μπήκα σε Συλλόγους και σε σπίτια που κατείχαν ενθύμια. Πλούτος και μεράκι, δουλειά μερόνυχτων, αγώνας υπεροχής της αισθητικής χαρακτηρίζουν τα κομμάτια των ενδυμασιών αυτών που προέρχονται από την αρχαιότητα, που οικοδομήθηκαν διαφορετικά στα χρόνια των κατακτήσεων και στη βυζαντινή εποχή, που εξελίχθηκαν στην πορεία, εμπλουτίστηκαν, εισχώρησαν στην βιωματική περιουσία.

«Όποιος βλέπει σημερινό ελληνικό πανηγύρι» λέγει αλλού, «θυμάται αμέσως τα αρχαία. (...) Χρειάζεται να διακοπεί και να ελαφρώσει ο μονότονος ρυθμός της καθημερινής ζωής.» ρήση του Μ. Nilson καταγεγραμμένη από τον Γ.Α.Μέγα (1)

Οι ενδυμασίες δεν είναι στολές όπως έχω ακούσει, δυστυχώς, να τις λένε πολλοί, είναι τα ρούχα των εποχών που διανύθηκαν, η μόδα, οι γεωγραφικές και κλιματολογικές προσεγγίσεις, είναι η τέχνη των ριζών, οι τρόποι,

τα ήθη.

Οι παράγοντες που προαναφέρθηκαν στην είσοδο των λόγων μου επηρέασαν την ύλη και την υφή της. Αυτό που κεντρίζει το ολοκληρωμένο ενδιαφέρον της ενδυματολογικής αυτής οντότητας είναι η ευφυΐα των έντεχνων χαρακτηριστικών και διαφοροποιήσεων, των τεχνικών καταβολών, έξυπνα δομημένων κατασκευών. Κεντήματα σουρεαλιστικά, αξεσουάρ ευφάνταστης σκέψης σε ανδρικές ή γυναικείες ενδυμασίες οι λόγοι ύπαρξής τους συνάδουν με την καθημερινότητα σε συνδυασμό



με την προσέγγιση της απλότητας.

Από το γάμο ως τη γέννα, από τον μόχθο ως το γλέντι και τελικά ως το θάνατο.

Η Βασιλική Σπύρου Τριάντου μου ανέφερε στην κουβέντα μας πως από τις αρχές του 1900 όπου έζησε άρχισε η ενδυματολογική αυτή τάση να φθίνει. Επιρροές από κοινωνικοπολιτικά γεγονότα αλλάξαν τον ρου. Οι ευκατάστατες περιοχές, που είχαν ανορθώσει από παλαιότερα συμβάντα συνέχιζαν να τις χρησιμοποιούν, ενώ η δυσμενείς οικονομικές συνθήκες δεν ευημερούσαν άλλες περιοχές να διατηρούν στοιχεία των καιρών. Οι γυναίκες φορούσαν φουστάνια νεότερης ευρωπαϊκής αισθητικής, λιτά ρούχα μπήκαν στην καθημερινότητα των δύο φύλων. Δεν προείχε η πολυτέλεια της παλαιότερης ενδυματολογικής αισθητικής, αφού ξανάρθε ο πόλεμος, η ξενιτιά και η πενία.

Παρ' όλη την κατάσταση κομμάτια απαρτάμλλης ομορφιάς υπήρχαν και υπάρχουν σε κάθε σπίτι. Κάθε σπίτι διατήρησε στις αναμνήσεις του ενθύμια που θυμίζουν κάτι από την ιστορία του, τις ρίζες τους προγόνους του.

Στο κέντρο της Αθήνας υπάρχει ένας συλλέκτης, ο Θεόδωρος Τζαμάλας, αυθεντικών ενδυμασιών που είχαν την ευκαιρία να συνομιλήσω μαζί του και να αποκτήσω από τον ίδιο γνήσια φορέσι-

μα κομμάτια της Ηπείρου από όπου είναι και ο τόπος καταγωγής μου. Ενδύθηκα την παραδοσιακή ενδυμασία της, εν τω μέσω της πρωτεύουσας και του κλωθογυρισμένου κόσμου και εκεί ανακάλυψα την Απλότητα.

Η πρώτη επαφή μου με την ένδυση των κατοίκων της Απείρου γης ήταν μια κάπα μαύρη τραχιά μελωδική που είδα όταν ήμουν κορίτσι των πρώτων τάξεων του Δημοτικού Σχολείου στα ενθύμια των παππούδων μου. Συγκρατούσε πορφυρό ρέλι στο τελειώμά της και τη διάφανη δεξιοτήτα μιας αράχνης που την είχε κάνει σπίτι, ήταν έρημη και παλαιά. Είχε φορεθεί από πλάτες γενναίες που κάποια ημέρα τελείωσαν.

Δεν είχε κάποια ιδιαίτερη ιδιότητα, εκτός, από τη χρήση της. Ήταν χρησιμη για την κακοκαιρία του τόπου. Ήταν

βολική για τους ανέμους των βουνών. Τα μέτρα της υποδείκνυαν ότι άνηκε σε λεπτή γυναίκα, ήταν μαύρη και μάλλινη όπως ένα μοιρολόι. Είχε όμως, ένα στοιχείο αναγνωρίσιμο από την πρώτη επαφή. Είχε ταυτότητα. Αυτή ήταν μια κάπα γυναίκας της Ηπείρου. Στολίδι θαρραλέας φύσης υπέκρυπτε την ανδρεία των ορεινών περασμάτων, της δύσβατης γης μήτρας που γεννοβολούσε ζωή.

«Στα σπίτια αυτά, κάτι γυναίκες έβλεπα να μπαίνονο βγαίνουν. Με ρούχα μαύρα και με μαντήλια στο κεφάλι. (...) Κάθονταν κι όλο κοίταγε πέρα, μακριά, που φαινόταν κάτι βουνά μελανισμένα» έγραψε ο ηπειρώτης εικαστικός και συγγραφέας Νίκος Χουλιαράς. (2)

Άπλωσα τα πολυχρονισμένα κομμάτια της θηλυκής προελεύσεως που απέκτησα. Στο χώρο μια ολόκληρη σειρά εσωτερικών και εξωτερικών

ενδυμάτων μαζεμένα, αποτελούσαν τη χιλιομετρική διαδρομή από το νού ως τα άκρα μιας γυναίκας.

Μαντήλι, πουκάμισο, φουστάνι, ποδιά, κάπα, κάλτσες, παπούτσια, ζώνη, πόρπη, περιδέραια. Για όλα ετούτα χρειάστηκε σκέψη χρηστικής απλότητας για να γίνουν και να εκτιμηθούν. Η σκέψη της Απλής γαλήνης, η σκέψη της Απλής προσευχής, η σκέψη της Απλής Απλότητας. Όστε να γίνει η απλότητα με έργο σκληρό μια μεγαλόπνοη ιστορία.

Παρατηρώντας τους πολιτισμούς, πώς ντύνονται, πώς γράφουν, πώς χτίζουν τα σπίτια τους και με τι χρώματα βάφουν τις αυλές και τα μπαλκόνια τους είδα σε πανηγύρια υπερήλικες να χορεύουν με την απλότητα της απόλαυσης και να τραβούν το πλήθος μαζί τους σαν ορμητικοί ποταμοί, είδα γυναίκες να ασπρίζουν με την απλότητα του ασβέστη τα σκαλοπάτια τους για να γραφτούν για αυτά ερήμην τους τραγούδια έρωτα, είδα να υφαίνουν με την απλότητα της φροντίδας νάκες για να γίνουν ύστερα εκθέματα μουσείων, είδα να γράφονται μύθοι και παραβολές με την Απλότητα της ελπίδας για να γίνουν βιβλία.

Στο δρομολόγιο της παραδοσιακής ενδυμασίας ανακάλυψα την εμπειρική γνώση της απλότητας που εκλείπει. Είδα το γέλιο και το κλάμα να γίνονται γιγάντια δύναμη για το μετά. Η μνημιακή απλότητα των ανθρωπίνων έργων υποβαστάζει τη θέληση και τη φροντίδα απέναντι στο μεγαλείο της ζωής και χτίζει την Παράδοση.

Ευχαριστώ την εφημερίδα Άραχθος του εκδότη Χρήστου Χουλιάρα για τη φιλοξενία του λόγου μου.

Βιβλιογραφία

1. Γ. Α. Μέγας, *Ελληνικές Γιορτές και έθιμα της λαϊκής λατρείας*, σελ. 29, Εισαγωγή. εκδ. Εστία, Αθήνα 2007
2. Νίκος Χουλιαράς, *Ο γάμος του Ζιαμπίρα, Ζωή την άλλη φορά*, σελ. 154, εκδ. Νεφέλη (Δωδέκατη έκδοση), Αθήνα 1985

Eco Lift
ΑΦΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Ο.Ε.
ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ & ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ

ΡΟΔΟΥ 158 ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ - ΤΗΛ.: 2105065777 - ΚΙΝ.: 6947585604
www.ecolift.gr, info@ecolift.gr

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΑΝΕΜΟΡΡΑΧΗ — ΚΕΝΤΡΙΚΟ (ΑΝΕΜΟΡΡΑΧΗ — ΛΑΓΚΑΔΙΑ — ΦΤΕΡΗ)

συνέχεια από τη σελ. 1

Επειδή στο Τεχνικό Πρόγραμμα των έργων του έτους 2017 δεν έχει συμπεριληφθεί η ανωτέρω μελέτη, θα πρέπει το Δημοτικό Συμβούλιο στην πρώτη αναμόρφωση να πάρει απόφαση και να εγκρίνει ένα ποσό της τάξεως των 20.000,00€, για να γίνει μία πλήρης μελέτη εφαρμογής με την απαιτούμενη φροντίδα και επιμέλεια σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης για να μπορεί να χρηματοδοτηθεί άμεσα από το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014 – 2020.

Εμείς από την μεριά μας προτείνουμε σε Β΄ Φάση να εκπονηθεί μία μελέτη που θα ενώνει την Εθνική Οδό Άρτας – Τρικάλων στο ύψος του κάτω Αθαμανίου και μέσω Σαραντάπορου με την Ανεμορράχη. Θα υπάρξει ένας μεγάλος αυτοκινητόδρομος που θα ενώνει την Εθνική Οδό με την Ιόνια Οδό (Εθνική Οδός Άρτας Τρικάλων – Ανεμορράχη – Κεντρικό – Σκούπα – Ροδαυγή – Αμμότοπος – Ιόνια Οδός)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Εργ. Δημ. Έργων
Τέως Πρόεδρος ΑΡΑΧΘΟΥ

Σημείωση : Οι Υπεύθυνες Δηλώσεις εστάλησαν με courier στο Δήμο Κεντρικών Τζουμέρκων υπ'όψιν κου. Δημάρχου και του Δημοτ. Συμβούλου Παναγιώτη Σκαλτσογιάννη.

ΑΝΤΛΗΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΣΤΑ ΛΑΓΚΑΔΙΑ

συνέχεια από τη σελ. 1

Στις αρχές Μαρτίου σύμφωνα με τις πληροφορίες που μας έδωσε η κα. Δήμητρα Καπέλλη (Οικονομική Υπηρεσία) του Δήμου μας, θα γίνει η σύνδεση του αντλητικού συγκροτήματος στα Λαγκάδια για την τροφοδοσία της δεξαμενής στο υψηλότερο σημείο του οικισμού Αντωνέικα, όπου εξυπηρετούνται 50 περίπου άτομα. Με την ψήφιση του προϋπολογισμού θα παρθεί η σχετική απόφαση για την πληρωμή της ΔΕΗ. Ελπίζουμε ότι το Πάσχα θα έχουμε όλοι υγιεινό νερό από τα Τζουμέρκα και όχι το βρώμικο από την γεώτρηση (Σελιό)



Τοποθέτηση πλαστικής δεξαμενής 10 κυβικών μέτρων δίπλα από την τσιμεντένια για το νερό της γεώτρησης

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Εργ. Δημ. Έργων
Τέως Πρόεδρος ΑΡΑΧΘΟΥ

Γεφύρι Πλάκας Το κόστος των 150.000 ευρώ για την μελέτη αναστήλωσης αναλαμβάνει ο Ν. Λούλης



Ειδική ήταν η απάντηση του επιχειρηματία Νίκου Λούλη, στην επιστολή του περιφερειάρχη Ηπείρου Αλέξανδρου Καχριμάνη, με την οποία του ζητούσε να αναλάβει το κόστος εκπόνησης μελετών που απαιτούνται για την αναστήλωση της ιστορικής γέφυρας της Πλάκας, σύμφωνα με τις προμελέτες και τις υποδείξεις του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Ο πρόεδρος του Δ.Σ. της εταιρίας «Μύλοι Λούλη», Ν. Λούλης, μεταξύ άλλων, αναφέρει στον περιφερειάρχη Ηπείρου. «Σε συνέχεια της από 18-11-2016 επιστολής σας, ήθελα να επαναλάβω τη δέσμευσή μας να αναλάβουμε τα έξοδα μελετών για την αναστήλωση του γεφυριού της Πλάκας, όπως αναφέρατε στην επιστολή σας, ύψους 150.000 ευρώ. Επιτρέψτε μου, για άλλη μια φορά να σας συγ-

χαρώ για την πρωτοβουλία και την προσπάθεια που κάνετε για την αναστήλωση του γεφυριού της Πλάκας και εύχομαι σύντομα να μπορέσουμε να καμαρώσουμε το γεφύρι πάλι να υψώνεται πάνω από τον Άραχθο». Να σημειωθεί πως οι πρόγονοι του επιχειρηματία, κατάγονται από την Αετοράχη Κατσανοχωρίων στα Τζουμέρκα και κατά των παρελθόν, τον 19ο αιώνα, είχαν χρηματοδοτήσει δύο φορές την κατασκευή του ιστορικού μονότοξου γεφυριού της Πλάκας. Μάλιστα, όταν πριν 2 χρόνια, το γεφύρι κατέρρευσε λόγω της κακοκαιρίας, ο Νίκος Λούλης είχε εκφράσει αμέσως την πρόθεσή του στο περιφερειάρχη Α. Καχριμάνη, να συμβάλει οικονομικά για την αναστήλωσή του. Οι μελέτες που πρόκειται να εκπονηθούν



είναι οι εξής:

α) Αρχιτεκτονική και Στατική Προμελέτη Μελέτη, με χρονοδιάγραμμα εκπόνησής τους Δεκέμβριος 2016 - Μάρτιος 2017 και Πλήρης Αρχιτεκτονική και Στατική Μελέτη, με ορίζοντα ολοκλήρωσης τον Δεκέμβριο του 2017 και συνολικό προϋπολογισμό 110.000 ευρώ.
β) Μελέτη Διαμόρφωσης της κοίτης και Μελέτη ικρίωματος και εργοταξίου, με χρονικό ορίζοντα εκπόνησης το διάστημα, Δεκέμβριος 2016 - Αύγουστος 2017, με συνολικό προϋπολογισμό 40.000 ευρώ. Ο περιφερειάρχης Αλέξανδρος Καχριμάνης, ευχαρίστησε τον

κ. Λούλη για τη χρηματοδότηση των μελετών. Παράλληλα, τόνισε πως σε ό, τι αφορά την Περιφέρεια, το Ε.Μ.Π., το Τμήμα Ηπείρου του ΤΕΕ και την Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων, έχουν προχωρήσει οι δράσεις που έχουν αναληφθεί και πλέον αναμένονται πρωτοβουλίες από το υπουργείο Πολιτισμού, προκειμένου να διευθετηθούν τα ζητήματα που αφορούν την ανανέωση της προγραμματικής σύμβασης, ώστε το ερχόμενο το καλοκαίρι, να υλοποιηθεί το δεύτερο στάδιο του σχεδιασμού.

(πηγή ΑΠΕ - ΜΠΕ)

Συγκέντρωση, αποκατάσταση και έκθεση σχολικών φωτογραφιών

του Αντώνη Μάνου

Ο Σύλλογος Άγιος Νικόλαος Ναζαίων από χρόνια έβαλε στόχο να ολοκληρωθούν τα έργα στο σχολείο του χωριού. Απομένουν μόνο τα 4 παράθυρα με σίτες και ρολά αλουμινίου. Θα ήθελα να κάνω μία πρόταση: Να συλλέξουμε φωτογραφίες με τις τάξεις, δασκάλους και μαθητές, που πέρασαν από αυτό το σχολείο. Να τις αποκαταστήσουμε, μεγεθύνουμε, να βρούμε τα ονόματα μαθητών και δασκάλων. Ακόμη προτείνω μια φωτογραφία όσων δούλεψαν αμισθί για αυτό το σχολείο. Τέλος στα επίσημα εγκαίνια να καλέσουμε δασκάλους και μαθητές εν ζωή.

ΥΓ σύνταξης: Πολύ ενδιαφέρουσα η πρόταση του αγαπητού μας Αντώνη Μάνου και θα την υποστηρίξουμε με όλα τα μέσα που διαθέτουμε ως σύλλογος Αράχθου. Η ιδέα βέβαια αξίζει να εφαρμοστεί και για τα σχολεία της Φτέρης και του Βαθύκαμπου. Ήδη στο facebook έχουν κυκλοφορήσει κατά καιρούς ενδιαφέρουσες φωτογραφίες μαθητών που οι ίδιοι μαρκάρουν τα ονόματά τους στην φωτογραφία.

Μην ξεχνάτε τη συνδρομή σας για τον Σύλλογο και την εφημερίδα μας

Αγαπητοί αναγνώστες και συμπατριώτες,
Οι συνδρομές είναι το αίμα του Συλλόγου μας. Χωρίς αυτό δεν θα μπορέσει να συνεχίσει το έργο του. Δεν χρειάζεται να είναι μεγάλες οι συνδρομές, αρκεί να είναι μικρές και από πολλούς. Γι' αυτό θα θέλαμε να σας υπενθυμίσουμε να μην ξεχνάτε τη συνδρομή σας! Στο χωριό μπορείτε να δίνετε τη συνδρομή σας στους παρακάτω αντιπροσώπους μας:
Φτέρη – Λαγκάδια: Πέπη Μπαλαούρα
Βαθύκαμπος: Διαμάντω Γκώζιακα και Αντώνης Μάνος
Κρυονέρι: Στέφανος Σφήκας και Αντώνης Μάνος
Ναζαίοι – Αντριά: Γιώργος Χρ. Καλιακάτσος και Αντώνης Μάνος
Άρτα: Θεόδωρος Σπύρου
Αθήνα: μέλη ΔΣ Συλλόγου και Αντώνης Μάνος

5^η Γιορτή Κρασιού



Η όμορφη κυριακάτικη μέρα, οι εξαιρε-
τες ηπειρώτικες μελωδίες, το κρασί
και οι μεζέδες συνέβαλλαν στο Ζεύκι,
στη διασκέδαση και σκόρπισαν γενικά τις
άσχημες νότες της εποχής μας!

Πλήθος κόσμος, διάβηκαν την Κυριακή 9
Οκτωβρίου το κατώφλι του και τίμησαν την
5η Γιορτή Κρασιού, στην ταβέρνα-οινοποι-
είο του Κώστα Βασιλείου, το Ζεύκι, στον
Βαθύκαμπο Κεντρικού, στο δικό μας χωριό!

Το κρασί έρεε, όπως κάθε χρόνο άφθονο
και δωρεάν, και ήταν το απαραίτητο συ-
στατικό για ένα ανέμελο «πέταγμα» στην
εξοχή!

Ευχαριστούμε θερμά, τον Κώστα Βασιλεί-
ου, για τη φιλοξενία των φωτογραφιών του

2ου διαγωνισμού φωτογραφίας μας, στον
όμορφα διακοσμημένο χώρο του Οινοποι-
είου...

Και του χρόνου!



Εορτή του Αγίου Μηνά στις 11 Νοεμβρίου στην Καλλονή Άρτας



Μια παραδοσιακή βραδιά
που μας πήγε σε παλιές
γιορτές, όπως τις ακούμε
από διηγήσεις των μεγαλύτερων.
Ο Πολιτιστικός Σύλλογος της Καλ-
λονής έδωσε τον καλύτερό του
εαυτό: προωθώντας την γιορτή
από νωρίς στην ευρύτερη περιο-
χή, προετοιμάζοντας το χώρο και
εξυπηρετώντας τους παρευρι-
σκόμενους όσο καλύτερα μπο-
ρούσε.

Ευχαριστούμε θερμά για τη φιλο-
ξενία.

Και του χρόνου!

Στιγμές από την Παραμονή Πρωτοχρονιάς στους Ναζαίους!

Παράδοση τείνει να γίνει ο εορτασμός της Πρωτοχρονιάς στο καφενείο στους
Ναζαίους. Όλοι συμμετέχουν με κάποια φαγητά, κρασί του Πάνου Λαμπράκη
και φυσικά καλή διάθεση. Ο Άη Βασίλης έδωσε το παρόν με δώρα για μικρούς
και μεγάλους!



Και του χρόνου να είστε όλοι κα-
λά και πάλι εκεί!
Ευχαριστούμε τον Νίκο Καλιακά-
τσο για τις εικόνες.



5^η Γιορτή Τσίπουρου στους Ναζαίους



Λόγω της έντονης και διαρκούς βρο-
χόπτωσης του Σαββάτου 12 Νοεμ-
βρίου η γιορτή πραγματοποιήθηκε
στο Καφενείο του Γιώργου Καλιακάτσου.

Το τσίπουρο και οι μεζέδες και φέτος βρί-
σκονταν σε αφθονία. Οι κυρίες του χωριού
έδωσαν και πάλι τον καλύτερό
τους εαυτό.

Θερμά συγχαρητήρια σε όσους
συντέλεσαν στην πραγματοποίη-
ση της γιορτής.

Και του χρόνου!!!



Για το ΚΤΕΛ Άρτας

Ένα μεγάλο καλό και ένα μεγάλο κακό. Το μεγάλο καλό είναι η επέκταση
συγκοινωνίας προς την Κυψέλη Βουλγαρελίου, για να μπορούμε να επι-
σκεφθούμε το Κέντρο Υγείας για τα φάρμακά μας. Η περιοχή που θα
στηρίξει αυτή τη γραμμή θα είναι η Καλεντίνη - Δίστρατο - Τραπεζάκι - Φτέρη
- Λαγκάδια - Βαθύκαμπος - Κρυονέρι - Ράμμια - Κούνιες - Σκούπα - Αντριά - Να-
ζαίοι. Κάθε Παρασκευή στις 7 η ώρα το πρωί αναχωρεί για το Βουλγαρέλι και
συνέχεια για την Άρτα. Γι' αυτό το ξεκίνημα του ΚΤΕΛ Άρτας, τους ευχαριστού-
με θερμά.

Το μεγάλο κακό είναι που σταμάτησε το λεωφορείο από τη Μηλιά Ναζαίων
μέσα στο καταχείμωνο και ταλαιπωρούνται 10 επιβάτες, να κατεβούν με τα
πόδια στο Βαθύκαμπο, να προλάβουν τη γραμμή από τη Γέφυρα Τζαρή.

Για τον Αντιπεριφερειάρχη Άρτας κο Ψαθά

Κύριε Ψαθά,

Ο επαρχιακός δρόμος Νο 20, Μηλιά - Ναζαίοι, που είναι εγκαταλειμμένος από
το 2008, για 2,6 χιλιόμετρα στη φάση ολοκλήρωσης της ασφαλτόστρωσης, στέ-
κεται εμπόδιο για ολόκληρη την περιοχή μας και για το ΚΤΕΛ Άρτας.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι το ερχόμενο καλοκαίρι θα ολοκληρωθεί το έργο,
με μια ανθρωπίνη στάση λεωφορείου στη θέση Μηλιά.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ



Του Αγίου Δημητρίου, ο Δημήτρης Γ. Λαμπράκης και η Δήμητρα Κ. Λαμπράκη, γιόρτασαν τη γιορτή τους στα καφε- νεία των Ναζαίων, του Γιώργου Χρ. Καλιακάτσου και της Πανα- γιώτας Β. Καλιακάτσου. Ο συνοικισμός ήταν παρών εκτός από τους πολύ γέρους. Το γιορτινό τραπέζι όπου υπήρχαν φαγητά και ποτά -τσίπουρο και κρασάκι-, πίτες διάφορες, γλυκά και φρούτα. Πέρασαν όλοι μαζί μια ευχάριστη βραδιά, τραγουδώντας παλιά τραγούδια. Να είναι καλά και χρόνια τους πολλά.

ΘΑΝΑΤΟΙ

• Στις 01/11/2015 έφυγε από την ζωή ο Κων- σταντίνος Τσουνής από Κυψέλη Άρτας σύζυ- γος Αλεξάνδρας Χρ. Καμπρή από Φτέρη Κε- ντρικού σε ηλικία 92 ετών. Ο Κώστας Τσουνής ήταν μέλος του ΑΡΑΧΘΟΥ, διατηρούσε τυπο- γραφείο στα Εξάρχεια και ήταν συνεργάτης του ΑΡΑΧΘΟΥ για πολλά χρόνια! Ο ΑΡΑΧΘΟΣ εκφράζει τα θερμά του συλλυπη- τήρια στην οικογένεια του.



• Στις 16 Ιουλίου 2016 απεβίωσε στην Ανεμορράχη, όπου κατοι- κούσε με την οικογένειά του, ο Χριστόφορος Γεωργ. Σκαλτσ- ογιάννης ετών 94, από την Ανεμορράχη. Ήταν σύζυγος της Παρα- σκευής Δημ. Καλτσούνη. Την επόμενη του θανάτου στον ιερό ναό του Αγίου Νικολάου Ανεμορράχης εψάλη η νεκρόσιμος εξό- διος ακολουθία. Με το πέρας του μυστηρίου της νεκρόσιμης ακολουθίας, του ασπασμού και του τελευταίου αποχαιρετισμού, το άψυχο σώμα του εκλιπόντος αγαπητού μας Χριστόφορου ενταφιάστηκε στο νεκροταφείο Ανεμορράχης κοντά με τους γο- νείς του και τα αδέρφια του. Αιωνία η μνήμη αυτού και των άλ- λων αναφερόμενων. Ο Χριστόφορος είχε σταδιοδρομήσει στον Δασικό Κλάδο και εξήλθε Διευθυντής Α΄. Ήταν πολύ καλός, δίκαι- ος και τίμιος.

Γεια σου, αείμνηστε και αγαπητέ Χριστόφορε, ώρα σου καλή. Στη σύζυγό σου και ξαδέλφη μου Παρασκευή, στα παιδιά σου, στα εγγόνια σου και τα λοιπά αγαπημένα σας πρόσωπα εύχομαι να έχουν υγεία, να ζήσουνε να σας θυμούνται. Με κάθε σεβα- σμό Χρήστος Λαζ. Φούκας, ασχολούμενος με τα κοινωνικά.

• Στις 29 Ιουλίου 2016 απεβίωσε στην Άρτα όπου κατοικούσε μόνος του ο Κωνσταντίνος Δημ. Τριάντος, ετών 69, από την Ανε- μορράχη. Στις 2 Αυγούστου 2016 στον ιερό ναό του Αγίου Νικο- λάου Ανεμορράχης εψάλη η νεκρόσιμη ακολουθία. Με το πέρας της νεκρόσιμης ακολουθίας, του ασπασμού και του τελευταίου αποχαιρετισμού, το άψυχο σώμα του αγαπητού μας Κώστα ενταφιάστηκε στο νεκροταφείο Ανεμορράχης κοντά στους γο- νείς του. Αιωνία η μνήμη του. Στον αδελφό του και στις αδελφές του να έχουνε υγεία να ζήσουν να τον θυμούνται. Με κάθε σε- βασμό ο χωριανός Χρήστος Λαζ. Φούκας ασχολούμενος με τα κοινωνικά.

• Την Πέμπτη 1η Σεπτεμβρίου 2016 απεβίωσε στα Ιωάννινα η Τσάντα Αλεξάνδρα, ετών 78, καταγόμενη από την Άρτα, το γένος Γεωργίου Κορωναίου και της Χρίστινας Καραβασίλη. Η Αλεξάν- δρα ήταν σύζυγος του ε.α. αξιωματικού Βασιλείου Γεωργ. Σκαλ- τσογιάννη από την Ανεμορράχη Άρτης. Την επομένη του θανά- του της στον ιερό ναό του Αγίου Νικολάου Ανεμορράχης εψάλη η εξόδιος νεκρόσιμη ακολουθία. Με το πέρας του μυστηρίου της νεκρόσιμης ακολουθίας, του ασπασμού και του τελευταίου απο- χαιρετισμού το άψυχο σώμα της εκλιπούσης αγαπητής μας Αλε- ξάνδρας ενταφιάστηκε στο νεκροταφείο Ανεμορράχης κοντά με τους γονείς του αντρός της. Αιωνία η μνήμη της, ο Θεός να ανα- παύσει την ψυχή της εν δικαίω τόπω. Της ανήκει ύστερα από 12- 13 χρόνια στο κρεβάτι του πόνου χωρίς καμιά επικοινωνία. Αυτά για την ιστορία. Θερμά συλλυπητήρια στον άνδρα της, στα παι- διά της και τους λοιπούς αγαπητούς τους συγγενείς. Με κάθε σε- βασμό Χρήστος Λαζ. Φούκας, ασχολούμενος με τα κοινωνικά. Γεια σου αγαπητέ και φίλε Βασίλη, κουράγιο.

ΘΑΝΑΤΟΙ

• Στις 13/9/2016 απεβίωσε στην Άρτα ο Αρι- στοτέλης Κ. Καλιακάτσος σε ηλικία 89 ετών. Κη- δεύτηκε την επομένη στο Νεκροταφείο της Άρ- τας. Ο Αριστοτέλης Καλιακάτσος ήταν και αυτός ένας ακόμη δουλευτής στην ψυχή και το σώμα για την οικογένειά του. Για το Σύλλογό μας, τον Άραχθο, ήταν σταθερός συνδρομητής.

• Στις 20/9/2016 απεβίωσε στην Άρτα ο Αριστοτέλης Αλ. Γιώτης, σε ηλικία 85 ετών. Κηδεύτηκε την επομένη στο Νεκροταφείο της Άρτας. Ο Λάκης Γιώτης ήταν και αυτός ένας ακόμη δουλευτής στην ψυχή και το σώμα για την οι- κογένεια και τα κοινά του χω- ριού μας. Ήταν ιδρυτικό μέλος της Αδελφότητας Άρτας μαζί με τον ιδρυτή που βρίσκεται στη ζωή, Νικόλαο Κίτσιο και τους αείμνηστους Νίκο Θεοδώρα και Κώστα Ρακόπουλο. Ήταν και στα- θερός συνδρομητής της εφημερίδας «ο Άρα- χθος».



• Στις 7/10/2016 απεβίωσε η Ευαγγελία Πάνου σε ηλικία 85 ετών. Κηδεύτηκε στις 9/10 στο Νεκροταφείο Φτέ- ρης Κεντρικού.



• Στις 26/10/2016 απεβίωσε στη Θεσσαλονίκη η Ασπασία Δ. Μάρη, σε ηλικία 90 ετών. Κηδεύ- τηκε την επομένη στο Νεκροταφείο Κρυονερίου Κεντρικού.

• Στις 8/11/2016 απεβίωσε στα Γιάννενα η Γιαννούλα Σπύρου, σε ηλικία 83 ετών. Κηδεύτηκε στις 10/11 στο Νεκροταφείο Ναζαίων Κε- ντρικού. Η Γιαννούλα Σπύ- ρου, το γένος Κατσάνου, που μας έφυγε ξαφνικά, ήταν από τους λίγους ανθρώπους που μίλαγε με όλους. Με τη δουλειά της πρό- σφερε πολλά στους συγχωριανούς μας και στην περιοχή μας. Ακόμα ειδικότερα, πρόσφερε πολ- λά και στην εκκλησία, στους Ναζαίους, στον Άγιο Νικόλαο, όπου μας άφησε και έργα να τη θυμόμαστε.



• Στις 20/11/2016, απεβίωσε στο Κεντρικό η Βασιλική Ιω. Κωσταγιώργου, σε ηλικία 98 ετών. Κηδεύτηκε στις 22/11 στο Νεκροταφείο Κρυονε- ρίου Κεντρικού. Η Βασιλική Ι. Κωσταγιώργου ήταν ο στυλοβάτης της οικογένειας του Γιάννη

Κωσταγιώργου, το γένος Γ. Φλούδα. Πικραμένη ολόκλη- ρη η ζωή τους από τον ιταλι- κό πόλεμο, το γερμανικό πό- λεμο και τον εμφύλιο. Χάθη- καν τρία αδέρφια της Βασιλι- κής. Τον Δημήτρη (Δήμο) Φλούδα τον σκότωσαν στη θέση Καλτσιώνα της Χώσε- ψης μπαμπέσικα, στις 19/2/1943. Ο Γιάννης πέ- θανε το 1945 από βαριά ασθένεια. Ο Κώστας κατατάχθηκε το 1947 στον κυβερνητικό στρατό. Στον εμφύλιο, σκοτώθηκε από νάρκη έξω από την Κόνιτσα.



• Στις 28/11/2016 απεβίω- σε στην Αθήνα ο Βασίλης Π. Λαμπράκης, σε ηλικία 61 ετών. Κηδεύτηκε την επομέ- νη στο Νεκροταφείο Ζωγράφου. Ο Βασίλης Λαμπράκης, γιος του Πάνου και της Χρι- στίνας ήταν κι αυτός ένας δουλευτής στην ψυχή και το σώμα για την οικογένειά του και για τα κοινά του χωριού μας. Ειδικότερα στους Ναζαίους ήταν πάντα πρόθυμος για την πλατεία και το σχολείο, όπου έμαθε κι αυτός τα πρώτα γράμ- ματα. Μας άφησε έργα του για να τον θυμόμα- στε, στο χωριό και στην Αθήνα.



• Στις 6/12/2016 απε- βίωσε η Γεωργία Δή- μου. Κηδεύτηκε την επομένη στο Νεκροτα- φείο Φτέρης Κεντρι- κού.



• Στις 11/12/2016 απεβίωσε στην Άρτα η Βασι- λική Απ. Τσίπρα σε ηλικία 64 ετών. Κηδεύτηκε την επομένη στο Νεκροταφείο Κ. Αθαμανίου. Η Βασιλική Τσίπρα, το γένος Ψυχογιού, ήταν ο στυλοβάτης της οικογένειας. Μαζί με το σύζυγό της αγωνιζόταν πάντα με τα χωράφια και τα ζω- ντανά τους στα Αντριά. Η πρώτη κουβέντα της Βασίλως ήταν τότε θα τελειώσει ο δρόμος Μη- λιά – Ναζαίοι να μαζευτούμε και μεις στο χωριό.

• Στις 17/12/2016 απεβίωσε στην Αθήνα η Κων- σταντίνα Καλημογιάννη-Γεωργογιάννη σε ηλι- κία 78 ετών. Κηδεύτηκε την επομένη στο Νεκρο- ταφείο Κρυονερίου Κεντρικού. Η Κωνσταντίνα ήταν ο στυλοβάτης της οικογένειας του αείμνη- στου Βασίλη Καλημογιάννη. Ολόκληρη η ζωή της Κωνσταντίνας ήταν πάντα πικραμένη γιατί έχασε τον πατέρα της Γιώργο Γεωργογιάννη κα- τά τον εμφύλιο σπαραγμό που μας έφεραν στην Ελλάδα.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

• Στις 17/12/2016, στον Ιερό Ναό Αγίου Νικο- λάου Ναζαίων Κεντρικού, τελέστηκε 40ήμερο μνημόσυνο της αείμνηστης Γιαννούλας Σπύ- ρου-Κατσάνου.

• Στις 31/12/2016, στον Ιερό Ναό Αγίου Γερα- σίμου Ιλισίων Ζωγράφου, τελέστηκε το 40ήμε- ρο μνημόσυνο του αείμνηστου Βασίλη Λα- μπράκη.

Οι φίλοι και οι αναγνώστες της εφημερίδας, παρακαλούνται να καταθέτουν τη συνδρομή τους και την οικονομική τους ενίσχυση προς τον σύλλογο, στον παρακάτω λογαριασμό της Τράπεζας Πειραιώς: 5077-034530-131 • IBAN: GR 85 0172 0770 0050 7703 4530 131

Βιβλιοπαρουσίαση

Όσα επέζησαν στη μνήμη...

Οδοιπορικό μιας ζωής του Χρήστου Ι. Νταβατζή



Όσοι δεν γνωρίζουν τον Χρήστο Νταβατζή του Ιωάννη ειδικότερα οι νεότεροι που θα διαβάσουν στο μέλλον την εφημερίδα μας “ο Άραχθος”, πρέπει να γνωρίζουν ότι ο Χρήστος γεννήθηκε στην Κυψέλη το 1927 του νομού Άρτας, σημερινός δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων. Τέλειωσε το δημοτικό σχολείο στο χωριό του και εντάχθηκε το 1942 στο ΕΑΜ, ΕΠΟΝ, Αντάρτης στον ΕΛΑΣ στη συμφωνία της Βάρκιζας και την παράδοση των όπλων. Το 1945 εκλέχτηκε γραμματέας της οργάνωσης της οργάνωσης ΕΠΟΝ του χωριού του. Το 1946 εντάχθηκε στο Δημοκρατικό Στρατό Ελλάδας (ΔΣΕ) με επικεφαλής του Καπετάν Παλιούρα. Παραμένει μέχρι σήμερα ενεργό μέλος της κομματικής οργάνωσης του ΚΚΕ Νέου Κόσμου. Έχει εκλεγεί πολλές φορές μέλος του ΔΣ της Αδερφότητας της Κυψέλης.

Στις 9 του Οκτώβρη του 2016 παρουσία στην ΚΕ το βιβλίο του στο σινεμά “Αλκυονίς”. Τίμησαν την παρουσία του βιβλίου του πάρα πολλοί Τζουμερκιώτες άνθρωποι επώνυμοι και απλοί που γνώρισαν το Χρήστο. Ο Χρήστος ένοιωσε την ανάγκη κάποια στιγμή να μην πάρει τα κομμάτια της της ζήσης του και της ψυχής του και ν απομονωθεί, αλλά να γράψει απλά όπως αυτός έζησε τα γεγονότα της εποχής του.



Μπράβο του ! όχι για μια δεκαετία, ούτε δυο ούτε τρεις αλλά εννιά δεκαετίες. Τόσα είναι τα χρόνια που καλύπτει το αυτοβιογραφικό του (και όχι μόνο) βιβλίο του. Έγραψε αυτά που επέζησαν στη μνήμη του και αυτά που ο ίδιος έζησε και για πολλούς άλλους που επέζησαν απ αυτούς τους αγώνες, η έχασαν την ζωή τους για τα ιδανικά που αγωνίστηκαν για την ελευθερία, την παιδεία το ψωμί και τη δικαιοσύνη αλλά και την ισότητα. Ιδανικά που μέχρι σήμερα αγωνιζόμαστε και στο μέλλον θ' αγωνίζονται τα εγγόνια μας. Ήταν πολύ ωραίο να βλέπεις στα καθίσματα του θεάτρου άσπρα μαλλιά και νεώτερες γενιές ανακατεμένα. Έτσι θα έλεγε κανείς δένεται το παρελθόν με το παρόν και το μέλλον με την προοπτική και την υπόσχεση πως θα συνεχίσουν τον αγώνα των ηρωικών μαχητών που ένας, ένας φεύγει από τη ζωή. Στο σύντομο άνοιγμα, ο επιμελητής του βιβλίου και συνεκδότης του “Ατέχνως” Νίκος Πουρναράς καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και συνέδεσε τη μέρα και το θέμα της εκδήλωσης με την επέτειο των παρα-

μονών της απελευθέρωσης της πρωτεύουσας από τον ΕΛΑΣ, το 1944 και της εκτέλεσης του μεγάλου επαναστάτη” Ερνέστο Τσε Γκεβάρα “ από ένα δειλό ένστολο του στρατού της Βολιβίας. Ομιλητές ο Χρήστος Τζιντζιλώνης πρόεδρος της ΠΕΛΕΑ, ΔΣΕ και ο Κώστας Μαραγκουδάκης πρόεδρος του ιδρύματος περίθαλψης ηλικιωμένων. “Το σπίτι του Αγωνιστή”. Είναι ένα βιβλίο πολύτιμο για τους νέους που θέλουν να μάθουν την ιστορία του τόπου τους, της ευρύτερης περιοχής των Τζουμέρκων και όχι μόνο. Στο βιβλίο του ο συγγραφέας μιλάει για τη φτώχεια των χωριών μας, την πείνα και το θάνατο (μερικών ανθρώπων και το θάνατο του μικρού αδερφού του) που η μάνα του απλοικά απέδωσε στην Αμαρτία του πατέρα να φάει τυρί ημέρα Τετάρτη. Το ξέσπασμα του πολέμου, τη γνωριμία με τον Άρη Βελουχιώτη (που τον αποκαλούσε χελιδόνι) και τα λόγια του «φοβάσαι τον ρώτησε ο Άρης » και ο Χρήστος είπε όχι, και συμπλήρωσε ο Άρης « όταν δεν φοβάται κανείς πάντα τα καταφέρνει» και πράγματι ο Χρήστος Νταβατζής δεν φοβήθηκε και δεν λύγισε ποτέ, ακόμη και όταν οι επίδοξοι δολοφόνοι του ζήτησαν να σκάψει το λάκκο του και να ξεγυμνωθεί και να τον πετάξουν αργότερα (ντυμένο) σε μια χαράδρα, ώσπου κρατήθηκε από ένα κλαρί, αλλά ένα μικρό ξυλαράκι καρφώθηκε στο μάτι του και τον συνόδευσε σαν παράσημο μια ζωή μέχρι της επέμβασης χειρουργικά. Μιλάει για τον φωτογράφο Κώστα Μπαλάφα τον συγχωριανό του δάσκαλο Κώστα Πουρναρά (Κώστα Μπόση) τον δάσκαλο Γ. Βαγενά, τον ποιητή Γεώργιο Κοτζιούλα και πολλούς άλλους. Εμείς οι Κεντρικιώτες που

έχουμε και συγγενείς στη Χώσεψη πρέπει να το διαβάσουμε ειδικότερα στο βιβλίο αναφέρεται στην περιφερειακή επιτροπή που αποτελείτο από Κώστα Ξανθό, Μίμη Γεωργονίκο Βαγγερίτσα Νάση, Χρήστο Λαμπράκη, Τέλη Αράπη. Μιλάει ξανά για τον Τέλη Αράπη και τον Γιώργο Ραπτόπουλο δάσκαλο από τους Ναζαίους. Λέει αλλού: συγκεντρωθήκαμε το 1944 όλοι στην πλατεία του Πέτα όπου μίλησε ο Τέλης Αράπης, που ήταν Νομάρχης. Εξήγησε τις εξελίξεις που διαδραματίζονταν κάθε μέρα είτε να είμαστε άγρυπνοι και συσπειρωμένοι στο ΕΑΜ-ΕΛΑΣ. Αφού μας έδωσε από ένα κομμάτι ψωμί και τυρί, μας είπαν να επιστρέψουμε πάλι στα χωριά μας.

Αυτοί είχαν δώσει αγώνες πριν εγώ έρθω στη ζωή και πολλοί από μας που σήμερα απολαμβάνουμε την ελευθερία, τη δημοκρατία, την παιδεία και την υγεία, την ισότητα οφείλουμε να τιμούμε τους παπούδες μας και τους συγχωριανούς μας. Τουλάχιστον οι Αραπαίοι πρέπει να προμηθευτούν το βιβλίο του Χρήστου Νταβατζή, διότι έχουν δεσμούς οικογενειακούς με τους Πουρναραίους από τη Χώσεψη, καθότι η Καλλιόπη Αράπη του Αναστασίου είχε αδερφή τη Βαγγιούλα του Κώστα Πουρναρά και όχι μόνο. Ο Χρήστος Νταβατζής έδινε πάντα το παρόν, απ’ όταν θυμάμαι εγώ που έχω 35 χρόνια στον Σύλλογο των Κεντρικιστών σε όλες μας τις εκδηλώσεις τόσο του Συλλόγου, όσο και φιλικά με διάφορα άτομα. Συγχαίρω τον Χρήστο για το πολύ ωραίο πόνημα που έγραψε για τα Τζουμέρκα. Ευχαριστούμε Χρήστο.

Βίκυ Αράπη-Καραγιάννη

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΑΡΑΧΘΟΥ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΟΣΟ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	50,00 €
ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΒΑΣ.ΓΙΑΝΝΗΣ	50,00 €
ΦΟΥΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του ΚΩΝ/ΝΟΥ	15,00 €
ΤΡΙΑΝΤΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ του ΝΙΚΟΛΑΟΥ	15,00 €
ΠΑΝΟΥ ΛΑΜΠΡΟΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ	15,00 €
ΣΚΑΛΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του ΣΠΥΡΙΔΩΝΑ	10,00 €
ΣΚΑΛΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ του ΣΠΥΡΙΔΩΝΑ	10,00 €
ΣΦΗΚΑΣ ΑΧΙΛΛΕΥΣ	30,00 €
ΡΑΠΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	10,00 €
ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	20,00 €
ΚΑΤΣΙΚΟΓΙΩΡΓΟΣ Ι. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	20,00 €
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	10,00 €
ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΣ ΔΗΜ. ΚΩΣΤΑΣ	20,00 €
ΜΑΝΟΣ ΑΝΤΩΝΗΣ	10,00 €
ΣΥΝΟΛΟ	285,00 €

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

ΓΙΩΤΗ ΕΥΑΓΓΕΛΗ, ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ	
ΤΟΥ ΣΥΖΥΓΟΥ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ ΓΙΩΤΗ	50,00 €
ΣΥΝΟΛΟ	50,00 €

ΧΟΡΗΓΙΕΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ΦΥΛΛΟ 195	1.000,00 €
ΣΥΝΟΛΟ	1.000,00 €

ΔΩΡΕΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΦΤΕΡΗΣ

ΜΠΟΜΠΟΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	100,00 €
ΣΥΝΟΛΟ	100,00 €

Ειρήνη Μπόμπολη Εκεί που ο κύκλος

Πρόσφατα κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Το Δόντι», η νέα ποιητική συλλογή της συμπατριώτισσάς μας Ειρήνης Μπόμπολη με τίτλο «Εκεί που ο κύκλος». Πρόκειται για την τρίτη ποιητική συλλογή της που εκδίδεται, ενώ να θυμίσουμε πως στο παρελθόν έχει εκδοθεί από τη συγγραφέα το Μυθιστόρημα «Το πεπρωμένο μύριζε Ορχιδέα ή πράγματα μικρά» από τις Εκδόσεις Επιφανίου. Όποιος ενδιαφέρεται για τη συλλογή ποιημάτων μπορεί να επικοινωνήσει μαζί μας.

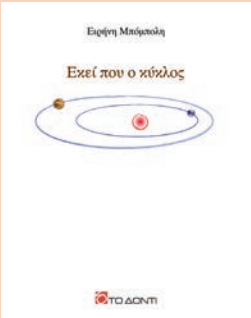
Ενδεικτικά ποιήματα από τη συλλογή:

Ανάποδα

Αν κουρδίσω ανάποδα το χρόνο
μπορεί και να σε συναντήσω.
Μπορεί,
τυλίγοντας ξανά το νήμα στο αδράχτι,
και να πέσω πάνω
σε εκείνο το ιδιότροπο, λάγνο
χαμόγελό σου.
21-6-2016

Το Πάζλ

Μπέρδεμα.
Ποιο πάει πρώτο, ποιο μετά;
Ποιο πάει πάνω; Ποιο παραπάνω;
Έχασα πάλι του τροχού τη φορά.



Δυσκολία.

Πώς να μαντέψω την εικόνα;
Μένουν ακάλυπτα τόσα κενά
Μνήμης κενά
Μνήμης ή λήθης κομμάτια σβηστά.
Βάζω το ένα, φεύγει το άλλο
Πώς να τα κάνω εφαιπτόμενα;
Μένει η ιστορία σε επεισόδια
Χωρίς σειρά.

Ένα πάζλ η ζωή λειψό κι ασαφές
Τυχαία σύνθεση
- ωστόσο, ευλογημένη-
Τι μένει απ’ το χθες;
Και τα κομμάτια της
Του πόνου ζαριές

Ξενύχτι
Ποιο πάει πρώτο, ποιο μετά;
Όμορφη φαίνεται η πίσω σκιά
Μέγιστος κόπος,
Μήπως και φτιάξω το παζλ ετούτο
Έστω μια φορά.

Ανοιξιάτικο ξύπνημα

Πάλι το ποτάμι
ξύπνησε πρωί.
Κι οι παπαρούνες
στις όχθες του
γκρινιάζουν για φως.
Πάλι το νερό
πενθεί την άνοιξη.

Κατακόκκινο.

Σημ. Σύνταξης: Τα επώνυμα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των αναγνωστών μας



ΜΙΚΡΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ



του Κώστα Σαλαγιάννη

Τρίτη 8 Νοεμβρίου 2016

Έβρεχε ασταμάτητα από το πρωί. Έσμιξε ο ουρανός με τη γη και νερόνιες κουρτίνες απλώνονταν από πάνω ως κάτω. Ο ορίζοντας στένευε, το Ξηροβούνι και τα Τζουμέρκα χάνονταν καλυμμένα πίσω από ένα γκριζό πέπλο. Κάποτε ξάνοιγε λιγάκι ο ορίζοντας, για να ξανακλείσει όμως και πάλι γρήγορα. Από το πρωί είχες την αίσθηση πως, όπου να 'ναι, σε λίγο θα σουρουπώσει.

Έπιασε η βροχή από την Κυριακή το βράδυ. Η Δευτέρα κύλησε κι αυτή βροχερή, αλλά η Τρίτη ζημέρωσε αγριεμένη. Όλα τα δελτία καιρού έλεγαν πως η επόμενη, η Τετάρτη, θα ήταν ακόμα πιο δύσκολη μέρα.

Είναι τύχη να βρίσκεσαι τέτοιες μέρες στο χωριό. Αν τύχει δε και δεν έχεις πολλές σκοτούρες στο κεφάλι σου, τότε αυτές οι μέρες αγγίζουν την ευτυχία! Κάθεσαι δίπλα στο τζάκι κι απολαμβάνεις το χαλασμό που γίνεται έξω, νιώθοντας την ζεστασιά της εστίας και την ευλογία της στέγης που κρατάει στεγνό το κεφάλι σου. Αυτά τα πρωτόγονα ένστικτα που στην πόλη τα έχουμε ευνουχισμένα, εδώ στο χωριό επανέρχονται ακέρια και παίρνουν τη φυσική τους διάσταση.

Δεν είμαι απ' αυτούς που, τέτοια μέρα, μπορώ να κάτσω σπίτι μου. Θέλω να βγω στα στέκια του χωριού μας, να πιω εκεί τον δεύτερο καφέ μου. Ξέρω πως θα βρω παρέα και πως, μετά τον καφέ, θα ακολουθήσουν τα τσίπουρα. Ανεκτίμητες στιγμές χαλάρωσης. Τέτοιες στιγμές είναι που λες: «πολλά δε θέλει ο άνθρωπος...»

Φτάνοντας κάθισα δίπλα στο τζάκι έχοντας μπροστά μου το παράθυρο. Η τηλεόραση δεν είχε και τίποτα το ενδιαφέρον. Ήταν βέβαια η μέρα των αμερικάνικων εκλογών, αλλά όλες οι αναλύσεις προεξοφλούσαν την επικράτηση της Χίλαρι Κλίντον έναντι του Τραμπ. Έκλεισε κάποια στιγμή από μόνη της και δεν ξανάνοιξε. Κανείς δεν φάνηκε να στενοχωριέται, ούτε κανείς ξανασκολήθηκε μαζί της.

Παρότι ήταν μαζεμένα πεντέξι άτομα και κουβεντιάσαμε, ο ήχος της βροχής έφτανε καθαρά ως τ' αυτιά μου κι από εκεί πλημμύριζε το κεφάλι μου και δημιουργούσε συνειρμούς. Φανταζόμουν τους ήχους της βροχής ως ήχους μιας Συμφωνικής ορχήστρας της φύσης, στην οποία βάλθηκε να



Τρίτη 8 Νοεμβρίου, ένα ολιγόλεπτο ξάνοιγμα του καιρού!
Η φωτογραφία είναι του Λεφτέρη

συμμετέχει όλη η πλάση. Ένωθα ένα μούδιασμα, σαν δέος, να πλανιέται στην ατμόσφαιρα του μαγαζιού και οι κουβέντες μας έβγαιναν λίγες και χαμηλόφωνες, πράγμα πολύ σπάνιο για το χωριό μας. Κάποιος είπε για τον Άραχθο που κατέβαζε και φούσκωνε ώρα με την ώρα, άλλος για τα πλημμυρισμένα με νερό χωράφια κι ένας τρίτος για κάποια σπουρνίτια που τρύπωσαν να προφυλαχτούν στο απέναντι υπόστεγο. Η Φύση μάς επιβαλλόταν τούτη τη μέρα κι ήταν πολύ δύσκολο να της ξεφύγεις. Άλλωστε, δεν ήθελες και να ξεφύγεις...

Εγώ μίλησα για την ευχαρίστηση με την οποία απολαμβάνω το τσίπουράκι μου μια τέτοια μέρα. Ο Θεός, τέτοιες μέρες, δεν τις προορίζει για δουλειά. (Αν ήθελε να δουλέψουμε, θα μπορούσε να μη βρέχει!) Έλεγα επίσης και για την ευλογία να μπορείς να είσαι όλο το Νοέμβριο στο χωριό μας. Για να απολαύσεις τα κιτρινωπά, τα κοκκινωπά, τα μαβιά και τα πορτοκαλένια χρώματα της φύσης! Τη μουσικότητα της βροχής την κράτησα για τον εαυτό μου. Δεν είχα τα κατάλληλα λόγια για να μπορώ να την περιγράψω!

Μετά τα τσίπουρα είναι απαραίτητη μια βόλτα ως τη γέφυρα Τζαρή. Είναι το ιδανικότερο σημείο να σταθείς και ν' απολαύσεις τον Άραχθο πλημμυρισμένο. Αυτές τις «κατεβασιές» του, που ακούς να σκάνε τα νερά πάνω στα πέδιλα της γέφυρας και να τρίζουν ελαφρά τα θεμέλια της. Αθελά σου σε πιάνει ένα σφίξιμο κι αναρωτιέσαι: «λες, να μην είναι τόσο στέρεο το γεφύρι;» Όμως τα κούτσουρα και οι κορμοί των δέντρων που περνάνε, το ένα πίσω από το άλλο, τραμπιλίζοντας στον κυματισμό των νερών, σε καθλώνουν και υπερνικούν τους δισταγμούς

σου.

Εκείνη τη μέρα και τη νύχτα η βροχή δεν κόπασε καθόλου. Μετά τον απογευματινό υπνάκο ακολούθησε η βραδινή έξοδος και η συνήθης νυχτερινή τελετουργία. Μακρόσυρτος καφές για να περάσει και λίγο η ώρα, για να τσιμπήσουμε μετά κανένα μεζέ και να πιούμε κανα κρασάκι.

Κόντευαν πια μεσάνυχτα, όταν γύρισα σπίτι. Έριξα κούτσουρα στο τζάκι που σιγόκαιγε κι άνοιξα την τηλεόραση. Είπα να παρακολουθήσω τα νέα για τις αμερικάνικες εκλογές. Είδα για κάμποση ώρα, αλλά το ενδιαφέρον γρήγορα ξεθύμανε. Όλα αναμενόμενα. Η Χίλαρι φαινόταν να κερδίζει τη μάχη των εκλογών. Έκλεισα την τηλεόραση.

Ήμουνα μόνος μου και θα πήγαινα για ύπνο, αλλά με κράτησε ζύπνιο η ένταση της βροχής και κάποια μπουμπουνητά που ακούγονταν να πυκνώνουν. Βγήκα έξω να δω τι γίνεται, αλλά το σκοτάδι δε μ' άφηνε να ξεχωρίσω τίποτα. Όμως αφουγκράστηκα έναν ήχο που ερχόταν από τον ουρανό. Τα σύννεφα βούιζαν κι ακουγόταν όλο αυτό βαρύ, σαν μια απειλή που πλησιάζει. Έκλεισα την πόρτα και κούρνιασα κοντά στο τζάκι. Τα μπουμπουνητά δυνάμωσαν, αλλά ο ήχος τους δεν έμοιαζε με αυτόν που ξέρουμε από τις καλοκαιρινές καταιγίδες. Ήταν χαμηλότερος σε ένταση, αλλά βαρύτες και παρατεταμένες. «Θεέ μου, τι είναι αυτό που έρχεται!» σκέφτηκα.

Το πατρικό μου σπίτι είναι έξω από τον οικισμό, μέσα σ' ένα δάσος από δέντρα. Το πιο κοντινό κατοικήσιμο σπίτι είναι κοντά στο χιλιόμετρο. Δεν φοβάμαι την επαφή με τη φύση. Όμως εκείνη την ώρα, ασυναίσθητα πέρασε από το μυαλό μου η ανθρώπινη συ-

ντροφιά. «Εδώ σε θέλω», είπα μέσα μου και δεν πρόλαβα να σκεφτώ τίποτε άλλο. Ξέσπασε ο «τυφώνας».

Αέρας, νερό και μπουμπουνητά μαζί. Τέτοιος αέρας που νόμιζες θα πάρει τη σκεπή του σπιτιού. Μια σκεπή απλή, από ξύλα και κεραμίδια, που ένιωθες πως μπορεί να την ξεριζώσει και να την πάρει μαζί του. Και νερό, πολύ νερό. Βγήκα ξανά έξω να δω. Με το που άνοιξα την πόρτα, βράχηκα ολόκληρος. Έριχνε το νερό, λες και κάποιος το πέταγε με τον τενεκέ. Ο αέρας το 'παίρνε και το στριφογύριζε παντού. Κοντά σ' αυτό, άλλη ανησυχία με πλημμύρισε. Δύτλα στο σπίτι μου είχα φυτέψει παλιά ένα έλατο, το οποίο με τα χρόνια θέρειψε. Παρότι έκοψα την κορφάδα του και το έδεσα μ' ένα λεπτό συρματόσχοινο, ο αέρας το πήγαινε πέρα δώθε. «Πάει, δεν την γλιτώνω απόψε», σκέφτηκα. «Αν δεν πάρει ο αέρας τη σκεπή, θα πέσει πάνω της το έλατο και θα την γκρεμίσει».

Ανησύχησα πολύ, μπορώ να πω ότι φοβήθηκα. Και τότε μια παρόρμηση ξεπετάχτηκε από μέσα μου. Μια αδρεναλίνη πρωτόγνωρη. Να πεταχτώ έξω, όπως ήμουν, να σταθώ μες στον κατακλυσμό και να ουρλιάξω. Να ουρλιάξω μ' όλη τη δύναμη της ψυχής μου. Να γίνω λύκος και να πετάξω από μέσα μου κάθε τι αδύναμο κι ενοχλητικό. Να γίνω ένα μ' αυτό το χαλασμό και να εξαγνιστώ σε τούτη την πρωτόγνωρη συντέλεια της Φύσης. Τελικά επικράτησαν οι αγωνίες και οι φόβοι μου κι έμεινα καθηλωμένος δίπλα στο τζάκι. Από τη μια να με εξιτάρει αυτό που γινόταν έξω κι από την άλλη να το φοβάμαι και να περιμένω να τελειώσει.

Ευτυχώς κράτησε μόνο 25 λεπτά! Κόπασε σχεδόν απότομα, όπως ήρθε. Άκουσα τα μπουμπουνητά να ξεμακραίνουν και να τραβάνε προς την ανατολή. Περιμένα κανένα δεκάλεπτο για να σιγουρευτώ ότι τελείωσε και βγήκα έξω. Η βροχή συνέχισε να πέφτει, αλλά δεν είχε καμιά σχέση με αυτό που έγινε πρωύτερα. «Θεέ μου, τι ήταν αυτό που πέρασε;» αναρωτήθηκα. «Δεν θυμάμαι ποτέ κάτι αντίστοιχο...»

Εκείνο το βράδυ κοιμήθηκα έναν ταραγμένο ύπνο. Το πρωί έμαθα τα νέα. Αρκετά δέντρα ξεριζώθηκαν στο χωριό, ζημιές έγιναν από τον αέρα, νερό μπήκε από τις σκεπές σε κάποια σπίτια... Τελευταίο έμαθα και τούτο: Τελικά, βγήκε ο Τραμπ στην Αμερική...

Τα Τζουμέρκα θα παίξουν σε ταινία

Μια καλή ευκαιρία προβολής του τόπου τους έχουν τα Τζουμέρκα, καθώς θα αποτελέσουν σκηνικό για τη νέα μεγάλου μήκους ταινία του πολυβραβευμένου σκηνοθέτη Στέλιου Χαραλαμπίδου. Ο δημιουργός των ταινιών «Ημερολόγια Καταστρώματος, Γιώργος Σεφέρης», «Η Υπογραφή» και «Γρηγόρης Λαμπράκης-Μαραθώνιος μιας ημιτελούς άνοιξης επιστρέφει με «Τα δάκρυα του βουνού».

Τα γυρίσματα της ταινίας θα γίνουν σε Λευκάδα και Τζουμέρκα. Πρόκειται για μια εικαστική ταινία που διαδραματίζεται στις αρχές του 20ού αιώνα και αποτελεί μία πολύ ελεύθερη μεταγραφή της «Οδύσσειας».

Ο σκηνοθέτης μαζί με το επιτελείο του (βοηθό σκηνοθέτη, σκηνογράφο, διευθυντή φωτογραφίας και διευθυντή παραγωγής) επισκέφθηκαν τον δήμο Βορείων Τζουμέρκων για την επιλογή των σημείων όπου θα γίνουν τα γυρίσματα. Στη συνάντηση που



είχε με τον δήμαρχο Γιάννη Σεντελέ και τον δημοτικό σύμβουλο Βαγγέλη Γιωτόπουλο, συζητήθηκε και η συμμετοχή ντόπιων στην ταινία. Τα γυρίσματα στην περιοχή αναμένεται να γίνουν τον Φεβρουάριο.

«Πρόκειται για μια εξαιρετική ευκαιρία προβολής του τόπου μας μέσα από μια ταινία, οι συντελεστές της οποίας αποτελούν εγγύηση ποιότητας για τη σύγχρονη ελληνική φιλομορφία και θεωρούμε αυτονόητη την στήριξη της παραγωγής με την παροχή όλων των διευκολύνσεων από την πλευρά του δήμου», αναφέρει σε γραπτή του δήλωση ο δήμαρχος Βορείων Τζουμέρκων Γιάννης Σεντελές.

Εκτός από τη σκηνοθεσία, ο Στέλιος Χαραλαμπίδου υπογράφει και το σενάριο της ταινίας, όπου μια συντροφιά μαστόρων πέτρας, αποκομμένη από τα χωριά της εξαιτίας ενός δεκαετούς πολέμου, περιπλανιέται αναζητώντας δουλειά. Υλικά τους οι πέτρες, τα δάκρυα του βουνού.

Πηγή:Τύπος

Χιόνια στο Κεντρικό



Προφήτης Ηλίας Λαγκαδίων και πίσω ψηλά οι Ναζαίοι. Φωτογραφία: Σπυριδούλα Αντωνίου

